

(א) תלמוד בבלי מסכת שבת כ"א

תנו רבנן: מצות חנוכה נר איש וביתו. והמהדרין – נר לכל אחד ואחד. והמהדרין מן המהדרין, בית שמאי אומרים: יום ראשון מדליק שמנה, מכאן ואילך פוחת והולך; ובית הלל אומרים: יום ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף והולך. אמר עולא: פליגי בה תרי אמוראי במערבא, רבי יוסי בר אבין ורבי יוסי בר זבדא, חד אמר: טעמא דבית שמאי – כנגד ימים הנכנסין, וטעמא דבית הלל – כנגד ימים היוצאין. וחד אמר: טעמא דבית שמאי – כנגד פרי החג, וטעמא דבית הלל – דמעלין בקדש ואין מורידין.

(ב) בראשית פרק ד'

והָאֲדָם יָדַע אֶת חַוָּה אִשְׁתּוֹ. וַפֹּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן, וַתֹּאמֶר: "קָנִיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה." בַּ וַתִּסָּף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו, אֶת הָבֶל. וַיְהִי הָבֶל רֹעֵה צֹאן, וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה. גַּ וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים, וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה, מִנְחָה לַיהוָה, דַּ וְהָבֶל הָבִיא גַם הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמִחֻלְבָּהֶן. וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל הָבֶל וְאֶל מִנְחָתוֹ

(ג) פרשת מקץ

וילבש אותו בגדי שש וישם רבז הזהב על צוארו. רש"י – דבר חשיבות הוא במצרים.

שפתי חכמים- דמצרים היו עובדים לנילוס ונילוש הוא פישון ולכן נקרא פישון משום שהיה מגדל פשתן, הלכך בגדי פשתן חשוב להן.

(ד) רש"י

מן הגרוע, ויש אגדה שאומרת זרע פשתן היה

(ה) קידושין דף ב'

האשה נקנית בשלשה דרכים וקונה את עצמה בשתי דרכים: נקנית בכסף בשטר ובביאה. בכסף בית שמאי אומרים בדינר ובשוה דינר ובית הלל אומרים בפרוטה ובשוה פרוטה. וכמה היא פרוטה אחד משמנה באיסר האיטלקי. וקונה את עצמה בגט ובמיתת הבעל.

(ו) סנהדרין צ"ז

אין בן-דוד בא, עד שתכלה פרוטה מהכיס

(ז) שערים אל הפנימיות

הבריאה נבראת ומתקיימת בכלל ופרט. כללות הבריאה באור סובב כל עלמין הבחינה האלקית שמעבר לגדרי הטבע והיא בחינת האצילות. באור ממלא כל עלמין הבחינה האלקית המתלבשת בטבע והיא בחינה שכינה. סובב כל עלמין הוא האור הכללי שבבסיס ההויה המכלול המקיים את המציאות. אין הוא פועל בפרט אלא במכלול על כל הבריאה בהשואה אחת. וכולן נסקרין בסקירה אחת. ממלא כל עלמין הוא כח הפרטי המצומצם בעל הגבול כח הפועל בנפעל.

(ח) ליקוטי שיחות חלק ט"ו

ויש לומר, שלכן הביא רש"י את האגדה האומרת "זרע פשתן היה", שהוא דבר חשוב ומעולה¹²³: קין סבר שהעיקר הקובע הוא מין המנחה, ולכן הביא זרע פשתן שהוא מין חשוב ומשובח, אלא שבמין זה עצמו הביא "מן הגרוע" פשתן גרוע.

וזה היה ההבדל בין מנתתו של קין לזו של הבל:

קין סבר, שהעיקר הוא לבחור בעבור הקרבן את הסוג הנעלה והחשוב ביותר, ואין חשיבות לאיכותו של הפרט הנבחר בתוך המין המשובח עצמו. ואילו הבל, לעומת זאת, הביא מסוג פחות משובח ממין הצאן ולא ממין הבקר אלא שבמין זה עצמו הביא מהטוב והמשובח שבו: "מבכורות צאנו ומחלביהן".

ומכך שהקב"ה שעה אל הבל ולא אל קין, אף שקין הביא מהמין המשובח שבצומח (פשתן) מוכח שהעיקר אינו להביא מין שהוא עצמו משובח, אלא להביא את המשובח שבכל מין ומין.

לפי זה מובן הטעם לכך שקין לא ראה צורך להביא מהמובחר דוקא,

כיוון שהרגיש את האחדות כפי שהיא מצד הקב"ה בעצמו, כביכול¹²⁴, שלגביו הכל שווה "השווה ומשווה קטן וגדול" ואין הבדל בין מובחר לגרוע.

אלא שהנהגה זו אינה מתאימה לרצונו של הקב"ה. רצונו של הקב"ה הוא שאחדות ה' תחדור בתוך העולם ובמגבלותיו, ומאחר שבעולם ישנו הבדל בין פרי מובחר לגרוע יש להקפיד על כך שהקרבן לה' יהיה "מן המובחר"¹²⁵ דוקא, כדי להדגיש את ההכרה בזה ש"לה' הארץ ומלואה" גם מצד גדרי העולם.

(לקו"ש חט"ו ע' 25 ואילך)